

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **I. U.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2025, č. j. 21 Az 17/2025-18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2025, č. j. OAM-317/ZA-ZA11-ZA03-2025, jímž žalovaný stěžovateli neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Stěžovatel podal dne 17. 3. 2025 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, do které přicestoval přes Polsko dne 13. 7. 2024. Stěžovatel uvedl, že si v zemi původu chtěl zažádat o americké vízum; aby měl prostředky na jeho vyřízení, půjčil si od svého známého 11 000 euro. Tyto peníze měl věřiteli splatit do 4 měsíců, v této době však nesehnal peníze na uhrazení dluhu. Věřitel následně stěžovatele kontaktoval přes sociální síť a požadoval, aby peníze vrátil, jinak bude mít potíže. Tyto výhružky začaly v dubnu 2024, poslední výhružku stěžovatel obdržel přibližně v červnu 2024. V návaznosti na to si stěžovatel změnil své profily na sociálních sítích i telefonní číslo. Věřitel stěžovateli nevyhrožoval osobně, jen prostřednictvím telefonu, nicméně stěžovatel z něj měl obavy, neboť slyšel, co dokáže a že nějakou dobu byl ve vězení, proto stěžovatel ze země původu vycestoval. Před svým odjezdem se stěžovatel nepokusil obrátit na policii, jelikož v jeho zemi původu je velká korupce. O mezinárodní ochranu požádal s časovým odstupem, neboť

měl v úmyslu žádat o povolení k pobytu na Slovensku, na toto ovšem neměl dostatečné finance.

[3] Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je obava z výhrůžek ze strany věřitele. Vycházel jednak z informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (OAMP) ze dne 7. 5. 2025 Moldavsko – Základní přehled o zemi, jednak z informace OAMP ze dne 7. 1. 2025, Moldavsko – Situace moldavských občanů vracejících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí a dospěl k závěru, že stěžovateli nehrozí v zemi původu pronásledování ani vážná újma a nejsou dány podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

[4] Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, kterou odůvodnil zejména hrozícím nebezpečím ze strany věřitele a kterou městský soud shora označeným rozsudkem dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[5] Městský soud se ztotožnil s žalovaným v tom, že důvodem stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu byla pouze obava z věřitele, nikoliv z pronásledování státními orgány. Městský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že soukromé osoby lze za původce pronásledování považovat tehdy, pokud v domovském státě není možné domoci se ochrany před jejich protiprávním jednáním, případně pokud je skrytě či otevířeně podporováno. Stěžovatel se však na příslušné orgány vůbec neobrátil a ze zpráv o zemi původu vyplývá, že v ní lze vnitrostátní ochranu nalézt. Městský soud odmítl, že by se žalovaný nezabýval individuální situací stěžovatele a uvedl, že v průběhu řízení byl shromážděn dostatečný spisový materiál a zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaný své závěry opřel o dostatečné podklady a stěžovateli umožnil se s nimi seznámit. Stěžovatel žádné další důkazy nenavrl ani nevyvracel důkazy obsažené ve správním spise. Městský soud rozhodnutí žalovaného rovněž považoval za řádné, přesvědčivé a přezkoumatelné.

[6] Proti rozhodnutí městského soudu stěžovatel nyní brojí kasační stížností. V té namítá, že je potřeba zkoumat, zda existuje skutečně odůvodněné a reálné nebezpečí vážné újmy při návratu do vlasti. Podle stěžovatele tuto újmu nelze vyloučit, byť mu hrozí ze strany soukromé osoby, v důsledku korupce se však stěžovatel nemůže obrátit na státní orgány. Podle stěžovatele neexistuje relevantní podklad, který by jemu hrozící nebezpečí vyvracel, proto by mělo být postupováno v jeho prospěch. Současně stěžovatel namítl, že městský soud odmítl jeho tvrzení o hrozbě vážné újmy s ohledem na jeho nevěrohodnost; dle stěžovatele jeho příběh považoval za nevěrohodný již žalovaný. Městský soud stěžovatelovy námitky nevypořádal dostatečně, napadený rozsudek je proto nepřezkoumatelný a nadto aproboval totožnou vadu správního rozhodnutí. Stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný podle svého vyjádření ke kasační stížnosti trvá na tom, že se při posouzení stěžovatelovy žádosti nedopustil nezákonnosti. Při posouzení žádosti o mezinárodní ochranu se žalovaný zabýval skutečnostmi, které by mohly zakládat důvod pro její udělení, dluhy vůči soukromé osobě však tento důvod nepředstavují. Nejde ani o jednání, které by stát toleroval či podporoval tak, aby šlo o pronásledování nebo o hrozbu vážné újmy.

pokračování

Stěžovatel své důvody pro udělení mezinárodní ochrany vystavěl pouze na dluzích vůči soukromé osobě, důvody pro udělení mezinárodní ochrany tak dány nebyly. Žalovaný proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen. Vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jelikož pokud by tomu tak nebylo, musela by být v souladu s uvedeným ustanovením odmítnuta jako nepřijatelná.

[9] Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, a to tak, že jsou jeho znaky naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce je podle závěrů zaujatých v označeném usnesení přijatelná v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Nyní posuzovaná kasační stížnost k rozhodnutí přdestírá otázky přezkoumatelnosti napadeného rozsudku a posuzování hrozby vážné újmy ze strany soukromých osob, resp. dostatečnosti podkladů pro její posouzení. Podle Nejvyššího správního soudu však žádná z těchto otázek nesplňuje z výše vymezených kritérií přijatelnosti kasační stížnosti. Nejde o otázky judikaturou doposud neřešené, řešené rozdílně či vyžadující učinit judikaturu odklon. V napadeném rozhodnutí rovněž nebylo shledáno zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo dopadat do hmotněprávního postavení stěžovatele. Městský soud naopak posoudil stěžovatelovu žalobu v souladu s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu, od které zdejší soud neshledal důvodu se odchýlit, a proto dospěl k následujícímu závěru.

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti mimo jiné namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Pro posouzení zbylých částí kasační stížnosti je nezbytné se touto vadou zabývat jako první, neboť jde o vadu, ke které by Nejvyšší správní soud byl povinen přihlédnout i z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na svou konstantní judikaturu (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS a ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS), ze které vyplývá, že z rozsudku musí být zřejmé, jak soud o žalobě rozhodl a co jej k danému výroku vedlo. Výroku pak musí odpovídat jasné a srozumitelné odůvodnění. Soud se dále musí vypořádat s podstatou všech žalobních bodů, aby bylo jasné, z jakých důvodů je nepovažuje

za důvodné. Veškeré vymezené požadavky městský soud bezpochyby naplnil, a jeho rozhodnutí tak nelze považovat za nepřezkoumatelné.

[13] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že se za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu považuje pronásledování pro zákonem vymezené důvody (za uplatňování politických práv a svobod, z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti atd.). Pronásledování ze strany soukromých osob by mohlo být důvodem pro udělení azylu, pouze pokud jej podporují či tolerují státní orgány v zemi původu cizince, případně pokud tento stát není schopen cizinci zajistit odpovídající ochranu. Stěžovatel však vůbec netvrdil, že u něj byly dány důvody, pro které by mu v zemi původu mohlo hrozit pronásledování ať ze strany státu, či ze strany nestátních subjektů. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že skutečnosti rozhodné pro udělení azylu je správní orgán povinen zjišťovat jen tehdy, jestliže žadatel alespoň tvrdí, že tyto důvody existují (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). To však stěžovatel vůbec netvrdil, důvody k udělení mezinárodní ochrany kvůli hrozbě pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu proto nebyly dány.

[14] V úvahu by tak mohla připadat hrozba vážné újmy. Za vážnou újmu se v souladu s § 14a odst. 2 zákona o azylu považuje: „a) *trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*“ Pokud by stěžovateli vážná újma ze strany nestátního subjektu hrozila, pro udělení mezinárodní ochrany by bylo nezbytné, aby v zemi původu nejprve neúspěšně využil vnitrostátní prostředky ochrany. Těchto prostředků není nutné využít v případě, že je zjevné, že státní orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny žadateli poskytnout účinnou ochranu. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti ochrany v zemi původu leží na straně žadatele (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Subjektivní nedůvěra stěžovatele ke státním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23, ze dne 9. 1. 2025, č. j. 7 Azs 332/2024-15, či ze dne 17. 6. 2025, č. j. 2 Azs 104/2025-44)

[15] Nejvyšší správní soud dále zdůrazňuje, že primárním zdrojem informací odůvodňujících udělení mezinárodní ochrany je v souladu s konstantní judikaturou právě žadatel (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, a ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004-40, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, a ze dne 27. 6. 2025, č. j. 5 Azs 50/2025-28). Stěžovatel (žadatel) přitom v průběhu správního i soudního řízení uvedl v zásadě jen to, že by s věřitelem mohl „mít potíže“. Újmu, která by mu po návratu v zemi původu mohla hrozit, však nijak blíže nespecifikoval.

[16] Obecné tvrzení o potížích spojených s nutností zaplatit dlužnou částku azylově relevantní skutečnost nepředstavuje. Nejvyšší správní soud poznamenává, že nesplnění dluhu se s následky, a to i právem předvídanými, pojí v podstatě vždy, aniž by zakládaly důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Nadto stěžovatel sám uvedl, že jeho „potíže“ s věřitelem ustaly, jelikož si změnil sociální síť a telefonní číslo. Stěžovatel dále ve vztahu

pokračování

k dostupnosti státní ochrany uvedl, že v jeho zemi původu je velká korupce, a proto se na státní orgány neobrátil. Ani toto své tvrzení ovšem dále nerozvedl. Z posuzovaných informací o zemi původu vyplývá, že obecně je v zemi původu stěžovatele ochrana ze strany státních orgánů dostupná. Stěžovatel relevantním způsobem netvrdil, proč by tomu v jeho případě mělo být jinak a tato skutečnost nevyplývá ani ze správního spisu, ani z celkového kontextu posuzované věci. Ze stěžovatelových tvrzení proto nevyplývá konkrétní hrozba vážné újmy ani nemožnost domoci se ochrany u státních orgánů. Úkolem žalovaného ani správních soudů není za stěžovatele domýšlet důvody, které by hrozbu této vážné újmy odůvodňovaly. Stěžovatelovo obecné tvrzení tak nemůže zvrátit dostatečně podložené závěry žalovaného ani odůvodnit přijatelnost kasační stížnosti.

[17] Pokud stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že žalovaný stejně jako městský soud považoval jeho příběh za nevěrohodný, dlužno dodat, že tato námitka je v přímém rozporu se závěry vyplývajících z rozhodnutí žalovaného i městského soudu. Žádné z těchto rozhodnutí totiž věrohodnost stěžovatelova tvrzení nijak nezpochybňuje. Správní i soudní rozhodnutí stojí na zcela jiných závěrech, tedy že stěžovatelův příběh nezakládá důvody pro udělení mezinárodní ochrany, s čímž se Nejvyšší správní soud ztotožnil.

[18] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že kasační stížnost svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Dosavadní judikatura poskytuje dostatečné řešení otázek předestřených v kasační stížnosti, nejde o právní otázky, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, není dána potřeba učinit judikaturní odklon ani nebylo shledáno zásadní pochybení městského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Z těchto důvodů kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

[19] Odmítnutí pro nepřijatelnost představuje zjednodušený meritorní přezkum (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), výrok o náhradě nákladů řízení se proto opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, Nejvyšší správní soud mu však náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevnikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 5. března 2026

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu